

Kokios vaiko savybės yra vertinamos?

Vaiko brandumo įvertinimas atliekamas remiantis brandumo mokyklai rodikliais, patvirtintais Švietimo ir mokslo ministro 1996 m. spalio 30 d. įsakymu Nr. 1156. Šie rodikliai yra:

- socialinis-emocinis brandumas: savęs suvokimas ir savigarba, elementari savikontrolė, susivaldymas, gebėjimas gyventi greta kitų (bendravimas, bendradarbiavimas, atsakomybė);
- intelektinė branda: aktyvus domėjimasis pasauliu, jautrumas vaizdams, garsams, žodžiams (jutimų ir suvokimo brandumas), geri darbinės atminties įgūdžiai, probleminio mąstymo pradmenys, išlavėjusi kalba, gebėjimas įsivaizduoti, bandymas kurti;
- nuostata ir pasirengimas tapti mokiniu: nusiteikimas eiti į mokyklą, domėjimasis knygomis, pasirengimas rašymui, elementarūs matematiniai vaizdiniai.

Be to, tikrinama ir fizinė branda: vaiko fizinė ir psichinė sveikata, išlavėję judesiai, gera pirštų ir riešo motorika, gera akies ir rankos koordinacija. Mokyklai ar priešmokyklinei klasei brandus yra tas vaikas, kurio savivoka, savęs vertinimas, emocijų savikontrolė, pažinimo ir kiti procesai pasiekę šešiamečiui ar septynmečiui būdingą susiformavimo lygį, o pasiekimai – mokymosi pradžiai reikalingų žinių, mokėjimų, gebėjimų apimtį bei kokybę. Brandumo tyrimas atskleidžia stipriąsias ir silpnąsias vaiko puses.

Atkreiptinas dėmesys, kad vaiko brandumo įvertinimo metu netikrinama, ar vaikas moka skaityti ir rašyti, nes to jis bus mokomas pradinėse klasėse. Tikrinama vaiko motorika: kaip sugeba atkartoti nupieštą skaičių ar raidę, nupiešti tam tikrus paveikslėlius, figūras. Vertinama, kaip vaikas bendrauja su kitais vaikais, suaugusiaisiais, ar yra pakankamai savarankiškas, ar gali sutelkti dėmesį. Tėvai neturi atlikti jokių užduočių, pratimų su vaiku prieš vaiko brandumo įvertinimą, nes, jei vaiko branda yra pakankama pradėti lankyti paruošiamojo ugdymo grupę ar pradinio ugdymo klasę, jis sugebės atlikti jam pateikiamas užduotis ir be papildomo pasiruošimo.

Vaiko brandumo vertinimas atliekamas per 1 valandą, tėvams nedalyvaujant. Tai neturėtų gąsdinti tėvelių, nes jie ketina išleisti vaiką į priešmokyklinio ugdymo grupę ar pradinio ugdymo klasę, kur vaikas bus ugdomas, jiems nedalyvaujant. **Vis dėlto, tėvai prieš vaiko brandumo vertinimą turėtų padrašinti vaiką, paaiškinti, kad jis bus trumpam paliktas su kitu žmogumi, kurio turėtų klausyti, daryti, ko paprašytas, kad jis turės atlikti tam tikras užduotis, atsakyti į keletą klausimų. Jam turi būti paaiškinta, kad tai yra svarbu. Svarbiausia – nuteikti vaiką, kad tai nėra baisu ir, jei jam kas nepavyks, dėl to nebus jokių neigiamų pasekmių.**